



Opdateret 1-1-2022

Kønvorter (kondylomer)

Kilder: www.sundhed.dk

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/sexsygdomme/sygdomme/virusinfektioner/koen-svorter-kondylomer/>

Fakta

- Kønsvorter er stilkede eller blomkålslignende vorter, som sidder på området omkring de ydre kønsdele eller endetarmen
- Kønsvorter (kondylomer) er en sexsygdom, som skyldes humant papillomavirus (HPV)
- 70-80% af seksuelt aktive personer vil på et tidspunkt være smittet med HPV. Man kan smitte med HPV, selvom man ikke har nogle synlige kønsvorter
- Kondomer forebygger til en vis grad kønsvorter
- HPV-vaccination beskytter effektivt mod at få kønsvorter. Vaccinen bør gives, før man har sex første gang
- Hvis man har skiftende partnere, bør man anvende kondom som ekstra beskyttelse mod kønsvorter og andre kønssygdomme
- Kønsvorter kan behandles med medicin, creme eller salve. Store kønsvorter og kønsvorter, som er vanskelige at behandle, kan lægen enten fryse, klippe eller brænde væk

Hvad er kønsvorter (kondylomer)?

Kønsvorter er stilkede eller blomkålslignende vorter. Vorterne sidder på området omkring de ydre kønsdele eller endetarmen. Kønsvorter kaldes på fagsprog for kondylomer.

Kønsvorterne kan også findes i endetarmen, i urinrøret, skeden eller på livmoderhalsen.

Hos mænd ses kønsvorter hyppigst på forhuden og skaftet af penis og hos kvinder på de ydre skamlæber. I sjældne tilfælde kan kønsvorter ses på læbe, tunge eller i mundens slimhinde.

Hvad er symptomerne på kønsvorter?

- Synlige vorter på kønsdelene, oftest uden andre symptomer i øvrigt
- Kønsvorterne kan være helt glatte i overfladen eller blomkålsformede, der kan være få eller mange, de kan også være stilkede
- Kønsvorterne kan genere, hvis de bliver store



Hvilke symptomer skal man være særligt opmærksom på?

Nytilkomne vorter eller knopper på kønsdelene eller omkring endetarmen.

Hvordan stilles diagnosen?

Lægen kan stille diagnosen blot ved at kigge på vorterne. Hvis lægen er i tvivl om diagnosen, kan det være nødvendigt at tage en vævsprøve.

Hvorfor får man kønsvorter?

Kønsvorter skyldes en infektion i huden med et virus, som kaldes *Humant papillomavirus* (forkortet HPV).

HPV stimulerer hudens overfladeceller til at dele sig, og dermed opstår vorter som fortykkelser i huden. Tiden, fra viruset smitter til symptomerne opstår, er ofte mellem 1-6 måneder, men den kan også være længere.

HPV overføres ved seksuel kontakt. 70 % af partnerne til personer med kønsvorter har også kønsvorter.

Kønsvorter i endetarmen kan opstå efter analsex, men kan også opstå, uden at dette har været tilfældet.

Indvendige kondylomer kan påvises ved gynækologisk undersøgelse eller ved en anoskopi. En anoskopi er en undersøgelse, hvor lægen fører et lille stift rør ind i endetarmen for at se på slimhinden. Også en celleprøve fra livmoderhalsen ("smear") kan påvise infektion med HPV.

Hvilken behandling er der?

Kondom

- Man kan til en vis grad forebygge kønsvorter ved at bruge **kondom**, når man dyrker sex. Men virus smitter ved tæt hud-mod-hud kontakt, og kan derfor også smitte uden for kondomets beskyttelse
- Virus kan også smitte fra fingre til kønsdelene

Medicin

- Man anvender præparatet podofyllotoksin som medicinsk behandling. Dette stof hæmmer celledelingen i hudcellerne, og ved at bruge dette vil kondylomerne gradvis forsvinde
- Man kan selv pensle stoffet på kondylomerne morgen og aften i 3 dage. Derefter skal man holde pause i 4 dage, og så eventuelt gentage behandlingen
- Gravide må ikke bruge podofyllotoksin



Creme

- Der findes også en creme, som virker på kønsvorterne. Cremen indeholder stoffet imiquimod
- Cremen smøres på om aftenen ved sengetid 3 gange hver uge
- Præparatet indeholder olie som kan opbløde og derved svække effektiviteten af kondomer og pessar, og man bør ikke dyrke sex, mens cremen er på huden. Cremen vaskes af efter 6-10 timer
- Man kan gentage behandlingen i op til 4 måneder

Anden behandling

- Store kønsvorter og kønsvorter som er vanskelige at behandle kan lægen enten fryse, klippe eller brænde væk

Alle behandlinger giver bivirkninger. Huden kan blive irriteret, og der kan komme sår.

Hvis en behandling ikke hjælper, skal man skifte til en af de andre behandlinger. Uanset, hvilken behandling man vælger, vil der efter svind af kønsvorter være en væsentlig risiko for, at de kommer tilbage efter uger og måneder.

Hvordan undgår jeg at få eller forværre kønsvorter?

Kondomer beskytter til en vis grad mod at få kønsvorter. Den HPV-vaccine, der indgår i [børnevaccinationsprogrammet](#), beskytter mod kønsvorter.

Hvordan udvikler sygdommen sig?

Kønsvorter vil have stor tilbøjelighed til at forsvinde af sig selv, men det kan tage flere år. Effekten af behandlingerne varierer. Ingen behandling er bedre end de andre behandlinger.

Uanset hvilken behandling man vælger, vil der være stor risiko for, at kønsvorterne kommer igen. Dette skyldes, at områder i nærheden af kønsvorterne ofte samtidigt er smittet med HPV og derfor kan give nye kønsvorter.

Er kønsvorter farlige?

Kønsvorter skyldes i helt overvejende grad HPV typerne 6 og 11, som ikke er forbundet med kræft.

Hvor hyppig er kønsvorter?

- Kønsvorter er en hyppig infektion. Ca. 1 % af seksuelt aktive mænd og kvinder i alderen 18-49 år har synlige kønsvorter. Cirka 10 % af alle vil på et tidspunkt af deres liv få kønsvorter

Gynækologisk Klinik i Hvidovre ved Tri Huu Nguyen, speciallæge i gynækologi og obstetrik, ph.
Gl. Køge Landevej 272, 2650 Hvidovre.



- 70-80 % af seksuelt aktive personer vil på et tidspunkt i livet være smittet med humant papillomavirus (HPV). Langt de fleste udvikler dog ingen kønvorter